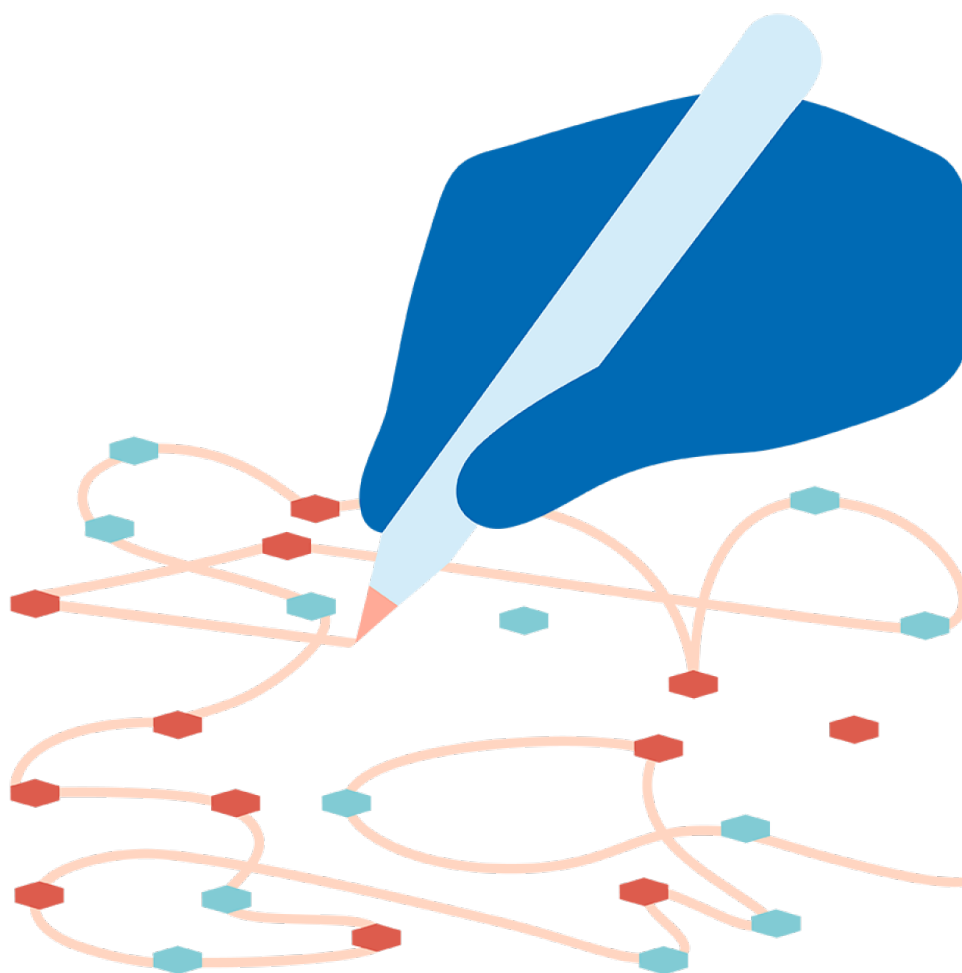

Årsrapport 2024

Innhold

Året 2024 - sett med direktørens øyne	3
Stor interesse for Ukoms arbeid	4
Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
Formål og mandat	7
Organisasjonen	8
Dette oppnådde vi i 2024 – kort oppsummert	8
Nøkkeltall fra driften	9
Årets aktiviteter og resultater	10
Rapporter og undersøkelser	10
12Pårørende sikrer trygg behandling	
12Funksjonsfall hos eldre som får heime tjenester	
..... 13Overgrep forkledd som behandling – helsepersonell som utsetter pasienter for grenseoverskridende handlinger	
Utadretta aktiviteter	14
Brukerinvolvering	18
Varsler og bekymringsmeldinger til Ukom	18
Organisasjonsutvikling	19
Styring og kontroll i virksomheten	22
Overordnet styring og kontroll	22
Helse, miljø og sikkerhet - HMS	22
Personvern og informasjonssikkerhet	22
Økonomi	23
Kontordrift	23
Vurdering av fremtidsutsikter	24
Årsregnskap	27
Ledelseskommentar årsregnskapet 2024	27
Formål	27
Bekreftelse	27
Vurderinger av vesentlige forhold	27
Revisjonsordning	28
Bevilgningsrapportering med noter	28

Årsrapport 2024

Publisert 20. mars 2025

Sist oppdatert 20. mars 2025

Positiv driv i organisasjonen, stor interesse for Ukoms arbeid og usikker framtid. Det er de tre punktene direktør Pål Iden mener best beskriver 2024 for Ukom. Det er tid for å se tilbake og oppsummere et år med både oppturer og mørke skyer.

Etter fem år er Ukom en etablert organisasjon i Stavanger.

Iden setter seg godt til rette bak skjermen på kontoret. Det er tid for å gjøre opp status. Tid for å se på resultater for 2024. Fornøyd kan han konstatere at interessen rundt Ukoms arbeid, rapporter og sikkerhetsfaglige metode har økt. Han ser med glede på at organisasjonen har beveget seg og tatt skrittet fra å være under utvikling til å bli en etablert organisasjon etter fem års med drift, en viktig milepæl som ble nådd i 2024.

– Det er stor entusiasme i organisasjonen for å levere på Ukoms samfunnsoppdrag for bedring av pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten. Den positive «driven» er gjenspeilet i en rivende utvikling av vår sikkerhetsfaglige metode og rammeverk. Vi er blitt tryggere på vårt faglige ståsted, fundament og tilnærming. Det er stor vilje til å gjennomføre undersøkelser med høy kvalitet som er kunnskapsbasert og med en tydeligere systematisk tilnærming. Det viser igjen i rapportene. Det er jeg godt fornøyd med.

Meldekultur og læring av uønskede pasienthendelser

Hvorfor blir alvorlige, uønskede hendelser ikke alltid meldt og varslet?

– Parallelt er etterspørselen stor fra tjenesten med tanke på å formidle kunnskap og budskap fra rapportene våre. Samtidig ser vi at rapportene, både fra 2024 og tidligere år, lever sine egne liv. I større grad enn tidligere blir de tatt i bruk og fulgt opp i kvalitets- og forbedringsarbeid i kommuner, sykehus og helseutdanninger. Det er både inspirerende og stimulerende, sier Iden.

Stor interesse for Ukoms arbeid

Han mener det er flere forklaringer til at dette bildet er blitt tydeligere i 2024.

Den ene er at Ukom gjennom fem år har en portefølje av rapporter som enkeltvis står på egne ben og peker på pasientsikkerhetsutfordringer for konkrete områder. I tillegg gir de, samlet sett, et større bilde av sikkerhetsutfordringer i hele tjenesten. Det betyr flere invitasjoner, spørsmål og utfordringer om å gi et overordnet blikk på pasientsikkerhet med utgangspunkt i opparbeidet kunnskap og innsikt.

Det andre er en økende interesse for den sikkerhetsfaglige metoden Ukom har bygget og videreutviklet, i nært samarbeid med akademia og faglige miljøer. Tjenestene søker inspirasjon til hvordan de kan jobbe med å forebygge og følge opp alvorlige hendelser.

Det er gledelig med en økende interesse for den sikkerhetsfaglige metoden Ukom har bygget og videreutviklet.

Flere av rapportene Ukom publiserte i 2024, ble ved lansering møtt med stor interesse, både i faglige miljøer nasjonalt og i offentligheten. Det startet med rapporten om gjentatte henvendelser til legevakt og på tampen av året kom rapporten om overgrep forkledd som behandling. I tillegg ble oppsummeringsrapport knyttet til pårørendes roller, funksjonsfall hos hjemmeboende eldre og psykisk syke som blir nødetatens ansvar publisert.

Hanne Løvereide Årstad og Marianne Haas holdt innlegg om "Ingen kan hjelpe meg"-rapporten under Psykologikongressen høsten 2024 i Oslo.

Fem rapporter som tematisk spenner vidt, og som gjenspeiler Ukoms rolle.

– Rolle og samfunnsoppdrag, som uavhengig kommisjon, blir stadig tydeligere oppfattet av tjenestene og fagmiljøene ved at rapportene tar for seg overordnede strukturer som er viktige for pasientsikkerheten. Vi har kommet opp i marsjfart. Arbeidet anerkjennes og støttes av yrkesorganisasjoner, pasient-, bruker- og pårørendeorganisasjoner, kommuner, helseforetak og nasjonale kompetansemiljøer. Det er Ukoms tilnærming til pasientsikkerhet i undersøkelsene som representerer vår egenart og styrke. Vi ønsker å være en pådriver for det viktige sikkerhetsarbeidet som foregår i tjenesten, og bidra faglig slik at vi kan være til inspirasjon for læring og forbedring, sier Iden.

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Publisert 20. mars 2025   Sist oppdatert 20. mars 2025

Formål og mandat

Ukoms samfunnsoppdrag er å undersøke alvorlige uønskede hendelser og andre alvorlige forhold som kan true pasientsikkerheten i helse- og omsorgstjenesten. Formålet er nasjonal læring, forbedring og forebygging. Basert på analyser og funn, gir vi våre anbefalinger. Hensikten er læring og forebygging av lignende hendelser og å gjøre tjenesten tryggere for pasienter, pårørende og helsepersonell.

Ukom er uavhengig og sanksjonsfri, og har streng taushetsplikt slik at alle kan forklare seg fritt uten frykt for straff og represalier.

Systemperspektivet står sentralt i Ukoms metode. Det innebærer at undersøkelser kan omfatte alle aktører i helse- og omsorgstjenesten, fra kommunehelsetjeneste til sentrale myndigheter. Mandatet er knyttet til undersøkelser som gjelder helse- og omsorgstjenesten, men Ukom kan også peke på utfordringer i samhandlingen med tilgrensende sektorer. Dette er ofte sentralt i et lærings- og forbedringsperspektiv.

Arbeidet vårt er hjemlet i "[Lov om Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten](#)". Ukom skal utføre sine oppgaver uavhengig og selvstendig, og kan ikke instrueres i faglige spørsmål.

Verdiene våre er grunnmuren i arbeidet, og aktiviteter og arbeid er bygget på disse. Våre verdier: Fra **innsikt** til **deling**, gjennom **åpenhet** og **involvering**.

Organisasjonen

Organisasjonskart Ukom

Det er 24 fulltidsansatte medarbeidere i Ukom, i tillegg til fire medarbeidere i 20 prosent deltidsstillinger. Alt arbeid i Ukom er team-organisert. Dette gjelder også i undersøkelser.

Dette oppnådde vi i 2024 – kort oppsummert

- Publiserte fem rapporter, flere med stor offentlig interesse og debatt
- Seks undersøkelser pågår
- 60 eksterne foredrag og innlegg
- Mottok 2103 varsler og bekymringsmeldinger
- Bidratt på nasjonale og internasjonale konferanser og læringsarenaer knyttet til pasientsikkerhet
- Tre skriftlige spørsmål i Stortinget knyttet til Ukom som organisasjon

Nøkkeltall fra driften

	2020	2021	2022	2023	2024
Antall ansatte	26	29	30	29	28
Avtalte årsverk	21,6	22,8	24,15	24,4	24
Utførte årsverk	20,1	21,9	22,4	21,7	22,7
Budsjettildeling (hele 1000)	35 200	42 501	44 021	44 568	44 712
Driftsutgifter (hele 1000)	32 900	39 901	43 156	44 032	43 305
Utnyttelsesgrad budsjett	93 %	94 %	98 %	99 %	97 %
Lønnsandel	75 %	69 %	71 %	72 %	75 %

3 Årets aktiviteter og resultater

Publisert 20. mars 2025   Sist oppdatert 20. mars 2025

Hovedmålene ble oppnådd i 2024, i tråd med vår virksomhetsplan.

Rapporter og undersøkelser

Ukom har gitt ut fem omfattende rapporter i 2024. Rapportene tar for seg ulike pasientsikkerhetsutfordringer i helse- og omsorgstjenesten. Hver enkelt rapport er kort presentert, sammen med noen resultater knyttet til den enkelte rapport.

[Gjentatte henvendelser til legevakt](#)

Rapporten ser på hvordan henvendelser blir håndtert når personer ringer legevakten for å få hjelp. En fellesnevner i flere av varslene, er at alvorlighetsgraden i situasjonen ikke er blitt fanget opp, og at pasienter eller pårørende har tatt kontakt med legevakten flere ganger i løpet av et sykdomsforløp. Rapporten peker på flere forbedringsområder ved dagens ordning, som skal bidra til å styrke pasientsikkerheten.

Anbefalingene er knyttet til seks hovedområder. Disse tar blant annet for seg kompetansekrav i klinisk kommunikasjon (per telefon), varsel om re-kontakt, bruk av video, lydopptak for leger, beslutningsstøtteverktøy, behov for begrepsavklaring, standardisering og tilgjengeliggjøring av råd. [Rapporten blir brukt i undervisning](#) og som anbefalt litteratur både i videreutdanninger i medisinsk nødmeldetjeneste og som støttlitteratur på bachelor i paramedisin. Rapporten er også hyppig sitert i masteroppgaver.

Vi har presentert rapporten på flere konferanser, blant annet på Lederkonferansen arrangert av Norsk legevaktforum og Den nasjonale legevaktkonferansen.

Rapporten har ført til konkrete endringer i tjenesten. [Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin \(NKLM\) har oppdatert Legevaktindeksen](#) med nytt avklaringsspørsmål knyttet til rekontakt og konkretisert begrepet «Ta kontakt ved forverring» med råd om å være tydelig og konkrete om hva dette innebærer. I tillegg har rapportene gitt innspill til presiseringer og forbedring

av beslutningsstøtteverktøy for klinisk håndbok for legevaktleger (Legevakthåndboken) og for legevaktsentral (Legevaktindeks).

Rapporten ble også tatt opp i [Stortingets spørretime](#). Rapporten har fått medieomtale og ble blant annet [den tredje mest leste saken](#) på Norges største fagtidsskrift på nett Sykepleien.no.

Rapporten ble også sendt om del av innspill til regjeringens arbeid med en stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester.

Ingen kan hjelpe meg. Hvorfor ble Malin nødetatenes ansvar?

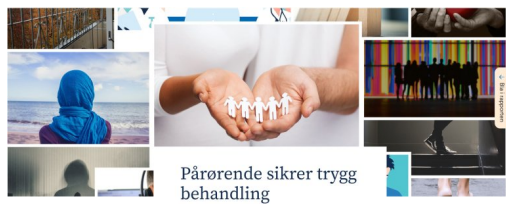
Rapporten handler om brukere med sammensatte tilstander som utfordrer hjelpeapparatet og hyppig aktiverer nødetatene. Den tar for seg mulige medvirkende faktorer og årsakssammenhenger som helse- og omsorgstjenesten kan lære av i møte med oppfølgingen av disse pasientene, slik at hjelpen tilpasses og koordineres og dermed unngår at nødetatene blir hjelpeapparatets sikkerhetsventil. Vi formidler to historier med ulikt utfall for å illustrere faktorer av betydning. Malin opplevde å bli verre selv om hun fikk omfattende hjelp, og behandlingsforløp var ressurskrevende uten at hun selv opplevde at noen kunne hjelpe henne. Mens Silje opplevde å få virksom hjelp og nødvendig støtte.

Anbefalingene er delt inn i tre tema. Bedre tekniske løsninger for deling av informasjon er viktig. Det samme er kvalitetsindikator for evaluering, der Ukom anbefalte at Helse- og omsorgsdepartementet bør vurdere å ta inn igjen rapporteringskrav knyttet til Evaluering i oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene. Individuell plan (IP) er tredje tema. Nødetatene savner en tverretattlig samhandlingsplan. IP slik den fungerer i dag, er en pasientrettighet som ikke blir innfridd. Vi deler eksempel fra Fredrikstad kommune som har utarbeidet en samhandlingsform for tverrfaglig og tverretattlig samhandling rundt innbyggere som har hyppig kontakt med nødetatene. Det er en liten pasientgruppe, men har ofte omfattende kontakt med nødetatene og legevakt. Aktørene i den akuttmedisinske kjeden kan sende en bekymringsmelding til kommuneoverlegen. Slik kan pasienter som er kandidater for en tverretattlig samhandlingsplan, identifiseres og hjelpes inn i et helhetlig pasientforløp.

[Rapporten blir brukt i undervisning](#) ved universitet og høyskoler innen rus, psykisk helse og akuttmedisin. Den er også brukt i internundervisning hos nødmeldetjenestene. Vi har gjennom hele året presentert rapporten på flere konferanser og seminarer, blant annet under [Psykologikongressen 2024](#), [Akuttpsykiatrikonferansen](#) og Norsk sykehus- og helsetjenesteforenings [Samhandlingskonferanse for den akuttmedisinske kjede](#).

«Svingdørprosjektet» i Helse Bergen viser til og bruker rapporten aktivt i forbindelse med arbeidet og prosjektet, og peker på at det er [samsvar med funn i prosjektet og Ukoms anbefalinger](#). Rapporten fikk mye medieomtale, og ble en av de ti mest leste sakene på Sykepleien.no. Den førte også til [debatt](#) i tjenesten.

Pårørende sikrer trygg behandling

Rapporten oppsummerer hvordan involvering og ivaretagelse av pårørende blir ivare tatt i et utvalg av våre undersøkelser. Pårørendekunnskap-, erfaring og innsikt er avgjørende for å få et helhetlig bilde av hva som kan påvirke og forbedre pasient- og brukersikkerheten i helse- og omsorgstjenesten. Rapporten gir en oversikt av anbefalinger knyttet til pårørende fra våre tidligere rapporter. Helhetsbildet er at det er utfordrende for helsetjenesten å involvere pårørende på en systematisk måte. Kommunikasjon, taushetsplikt og oppfølging går igjen som forbedringsområder.

Pasient- og pårørendeorganisasjoner bruker rapporten i samhandling med det offentlige /myndigheter. Vi har bidratt med kunnskap fra rapporten i flere debatter, som hos Oslo kommune under Pasientsikkerhetskonferansen 2024. Vi deltok også på den digitale [Pårørendekonferansen](#) til Pårørendesenteret, i en studiosamtale sammen med Kripes om ulike tilnærminger til involvering av pårørende.

I tillegg har vi også presentert rapporten for Brukerutvalget i Helse Bergen, og hatt [undervisning for 2. års sykepleierstudenter](#) ved Universitetet i Stavanger om pårørendeinvolvering i pasientsikkerhetsarbeid.

Rapporten er også brukt som referanse i [Helsedirektoratets guide](#) for ivaretagelse av pasienter, brukere, pårørende og medarbeidere ved uønskede hendelser.

Funksjonsfall hos eldre som får heimetjenester

Rapporten handler om pasientsikkerheten til hjemmeboende eldre med funksjonsfall, og hvordan tjenesten bedre skal klare å se og følge opp denne gruppen eldre. Vi fant flere forhold som virket sammen og bidrar til manglende oppfølging. Både den vedtaksbaserte organiseringen og kvalitetsstyring.

Rapportens viktigste læringspunkter peker på lederspenning, forventninger og avklaringer før oppstart, kompetanse, team som kontinuitetsbærere og en organisering som sikrer felles situasjonsforståelse. Hjemmetjenesten får flere og mer avanserte oppgaver, og vår sikkerhetsfaglig bekymring er at grensen kan være nådd. Både for å gi gode tjenester og for den enkeltes arbeidsforhold.

Rapporten ble publisert i slutten av november under Pasientsikkerhetskoneransen 2024. Den var blant annet tema og stod på programmet som en egen parallellsesjon på konferansen med tittelen «[Se det, vurder og følg opp](#)». Det ble også debatt i etterkant av presentasjonen.

Temaet og innholdet fra rapporten er omtalt og debattert på flere arenaer, og vi har formidlet funn og kunnskap på en [faglunsj på Sesam](#) - regionalt kompetansesenter for eldremedisin og samhandling ved Universitetet i Stavanger. Vi er også invitert til å holde innlegg på flere konferanser i 2025.

Overgrep forkledd som behandling – helsepersonell som utsetter pasienter for grenseoverskridende handlinger

Rapporten handler om hendelser der helsepersonell i helse- og omsorgstjenesten har utsatt pasienter og brukere for grenseoverskridende seksualiserte handlinger, og hvordan varsler om slike hendelser blir fulgt opp. Ukom har sett på rollene til kommunene, Statsforvalteren og Statens helsetilsyn, og hvordan disse instansene håndterer slike saker. Grenseoverskridende handlinger dreier seg om alt fra privatisering og romantisering til seksuelle overgrep. Slike saker er alvorlige, og påfører ofte pasienter og brukere traumer.

Rapporten viser at det er behov for at varslere blir bedre ivaretatt. Den viser også at det er behov for raskere håndtering og økt kvalitet i saksbehandlingen hos tilsynsmyndigheten når de mottar varsler om helsepersonell som har utsatt pasienter og brukere for grenseoverskridende handlinger. Det er avgjørende at slike saker blir fanget opp gjennom et tilgjengelig varslingsystem, og at de som varsler blir tatt på alvor. Rapporten peker på behovet for et nasjonalt støtteverktøy i arbeidet med forebygging, avdekking og håndtering av grenseoverskridelser.

Ukom kommer med flere konkrete anbefalinger og forbedringspunkter for å bedre pasientsikkerheten. Disse kan oppsummeres i fire hovedtiltak:

- en nasjonal forebygging krever økt fenomenkunnskap på alle nivå, - i utdanningene, i tjenesten, i forvaltningen og hos befolkningen
- en bedre ivaretagelse av de som varsler
- et nasjonalt støtteverktøy som kan sette tjenesten bedre i stand til å forebygge, avdekke og håndtere grenseoverskridelser i tjenesten
- et kvalitetsløft for tilsynsmyndighetens behandling av denne typen saker og samarbeid mellom aktørene.

Rapporten ble lansert i november 2024. Den fikk bred medieomtale i flere nasjonale medium og i fagpresse, og førte til offentlig debatt.

Pågående undersøkelser

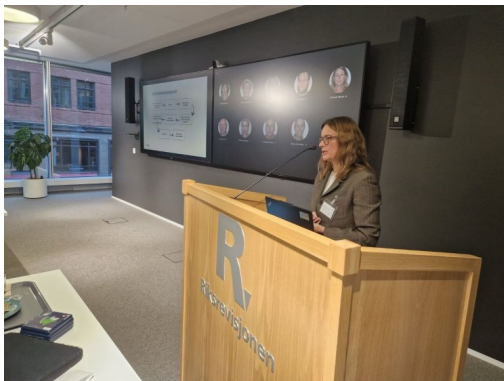
Arbeidet med flere undersøkelser ble startet eller pågikk i 2024. Rapportene er planlagt publisert i 2025.

- Helsehjelp til mennesker med alvorlige ruslidelser
- Pasientsikkerhet for personer med alvorlig utviklingshemming
- Oppfølgingsrapport etter rapport om meldekultur og pasientsikkerhet
- Pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenester til eldre i sykehjem

Utadretta aktiviteter

Relasjonsbygging og utadrettede aktiviteter

Dialog- og forankringsmøter med relevante aktører er en sentral og viktig del av vår sikkerhetsfaglige undersøkelsesmetode. Møtene blir holdt gjennom hele undersøkelsesprosessen. I disse drøfter vi funn og anbefalinger med fagfolk, helseledere, pasient- og brukerorganisasjoner, yrkesorganisasjoner, forskere, fagmiljø og fagnettverk som undersøkelsene våre berører, og får viktige innspill på forbedringsområder både på tjeneste- og sektornivå. Dette er viktig for å sikre at rapportene er relevante og nyttige, og at anbefalingene våre er treffsikre.

Mange vil høre om vår sikkerhetsfaglige granskningsmetode. Her holder Stine Marit Moen, leder for medisin og helsefag, et innlegg for Riksrevisjonen i Oslo.

Ukom opplever en stor interesse for vårt arbeid, metode og rapporter. I 2024 holdt vi over 60 innlegg og presentasjoner på ulike fagkonferanser, temadager, fagmøter og undervisningsprogrammer. Vi har delt erfaringer fra våre undersøkelser og rapporter, undervist i sikkerhetsfaglig granskningsmetode, og fått verdifulle tilbakemeldinger fra helse- og omsorgssektoren, både på vårt arbeid og på aktuelle utfordringer tjenesten står i.

Funksjonsfall hos eldre som får heime tjenester ble Ukoms rapport nummer 23, lansert under en egen sesjon på Pasientsikkerhetskongressen.

Ukom deltok i programkomiteen for den nasjonale pasientsikkerhetskongressen også i 2024. Vi bidro i hovedprogrammet, og hadde ansvaret for parallellsesjonen «Se det, vurder og følg opp. Hva må til for å følge opp funksjonsfall hos eldre som mottar hjemmetjenester?». Her lanserte vi rapporten «Funksjonsfall hos eldre som får heime tjenester».

Pål Iden på sesjon i regi av Oslo kommune om pårørendesamarbeid under Pasientsikkerhetskongressen.

I tillegg deltok vi på parallellsesjonen «Systematisk pårørendesamarbeid for økt pasient- og brukersikkerhet». Vi hadde også stand og poster, og kom i direkte kontakt og snakket med en rekke konferansedeltakere. Det ble delt flere innlegg og poster i sosiale medium fra konferansen.

Vi bidro også på internasjonale konferanser, webinar og andre læringsarenaer knyttet til uavhengige sikkerhetsfaglige undersøkelser for bedret pasientsikkerhet i løpet av 2024. Det er stor internasjonal interesse for Ukoms arbeid, og konseptet uavhengige granskinger for læringsformål i helse og omsorgstjenesten.

Ukom deltar i et internasjonalt nettverk, International Patient Safety Investigation Bodies (IPSON), som består av ikke-sanksjonerende aktører fra hele verden. Det har vært holdt fem møter i nettverket i 2024. Vi deltar også i det nordiske samarbeidet mellom statlige aktører som jobber med pasientsikkerhet, læring og ikke-sanksjonerende undersøkelser etter alvorlige hendelser. Det er holdt to nordiske nettverksmøter i 2024, og Ukom deltok på begge.

NSQH i Oslo. Leder for relasjon og læring Synnøve Serigstad holdt et foredrag med innlagt refleksjon.

Ukom deltok på konferansen Nordic Research Network for Safety and Quality in Healthcare – NSQH 2024 med workshop «Can a national whistleblower contribute to improving patient safety in the Norwegian healthcare system?». Der var det deltakere fra myndigheter og forvaltning fra Finland, Sverige, Island og Norge, samt forskere og klinikere fra Storbritannia, Asia og Norge.

Vi har fortsatt et tett samarbeid med vår engelske søsterorganisasjon, Health Services Safety Investigations Body (HSSIB). Vi samarbeider om metodeutvikling, kompetanseheving, formidling og også erfaringsdeling fra undersøkelser mellom de to landene.

Kommunikasjon og formidling

Det har vært en satsing i arbeidet med å formidle Ukoms arbeid og aktiviteter i ulike kanaler i løpet av 2024. Det er blitt publisert flere artikler på nettsiden ukom.no i løpet av 2024, blant annet med en

fast månedlig artikkel med formidling og kunnskapsdeling som gjennomgående tema. Innholdet blir også publisert i sosiale kanaler. Resultatet er økt trafikk til nettsiden, nærmere doubling i antall følgere på LinkedIn, og økt engasjement og deling knyttet til innlegg, og synliggjøring av medarbeidernes kompetanse. Videreutviklingen fortsetter i 2025.

En rapport ble utgitt og publisert på nynorsk i løpet av 2024. I tillegg er all korrespondanse med refleksjonspanelet på nynorsk. Dette er en forbedring fra 2023, men Ukom oppfylte ikke det samlede kravet om bruk nynorsk i publikasjoner og dokumenter. Det er laget en plan for å jobbe videre med dette i 2025. Språk i rapporter har vært tema i to økter med internundervisning i løpet av 2024, med spesiell vekt på språket i rapportene våre. Våre rapporter skal være i et klart og tydelig språk, i tråd med prinsippene for klarspråk.

Ukoms refleksjonspanel

Refleksjonspanelet gir innspill til Ukoms arbeid, i strategiske valg og prioriteringer, fag- og rolleutøvelse. Refleksjonspanelet skal bidra til at Ukoms undersøkelser får relevans og nytte for helse- og omsorgstjenesten. Panelet kan ikke instruere Ukom, men innspillene fra panelet skal bidra med viktige perspektiver og kritiske spørsmål til vårt arbeid

Det gjennomføres to heldagssamlinger med refleksjonspanelet hvert år, vår og høst. I 2024 ble vårmøtet ble gjennomført som planlagt. Det var planlagt en utvidet 5-årsmarkering for refleksjonspanelet i september 2024, men dette ble avlyst med bakgrunn i regjeringens offentliggjøring av forslaget om å slå sammen Ukom med Statens helsetilsyn som kom i juni.

Refleksjonspanelet har gitt grundige og verdifulle innspill til alle undersøkelsene vi har jobbet med i 2024. To medlemmer gikk ut av panelet i 2024 etter endt oppnevningsperiode. To nye medlemmer ble oppnevnt. Det er Ukoms direktør som oppnevner medlemmer til refleksjonspanelet.

Medlemmer i refleksjonspanelet i 2024

Medlem	Periode
Reidun Førde, leder	2023-2025
Anne-Lise Kristensen	2023-2025
Simone Kienlin	2023-2025
Jannicke-Mellin-Olsen	2023-2025
Tove Gundersen	2023-2025
Jan Abel Olsen	2023-2025
Lars Lien	2023-2025
Marte Kvittum Tangen	2023-2025
Lill Sverresdatter Larsen	2023-2025
Bushra Ishaq	2022-2024
Ester Espeset	2022-2024

Arnt Egil Ydstebø	2022-2024
Jørgen Dahlberg	2022-2024
Haakon Lindekleiv	Sluttet i 2024
Linda Midttun	Sluttet i 2024
Hanne Sigrun Byring	2024-2026
Tonje Elisabeth Hansen	2024-2026

Brukerinvolvering

Følgende tiltak skal sikre pasient, bruker- og pårørendeperspektivet i undersøkelsesprosessene:

- rutiner for involvering og ivaretagelse av berørte familier
- kontakt med og involvering av bruker-, pasient- og pårørendeorganisasjoner i forbindelse med våre undersøkelser
- prosess for involvering i utformingen av anbefalinger
- samhandling med bruker-, pasient- og pårørendeorganisasjoner i spredning av våre rapporter

I 2024 ga vi ut rapporten «Pårørende sikrer god behandling» Målet med rapporten er å oppsummere hvordan involvering og ivaretagelse av pårørende er håndtert i et utvalg av våre undersøkelser. Spørsmålet om involvering og ivaretagelse er en gjentakende problemstilling i våre undersøkelser, og rapporten oppsummerer alle anbefalinger Ukom har gitt. Det har samtidig vært et mål å løfte frem hvordan pasientsikkerheten kan styrkes ved å inkludere pårørendes innsikt, erfaring og perspektiv i et behandlingsforløp, i tillegg til å belyse forbedringsområder i helse- og omsorgstjenesten.

Varsler og bekymringsmeldinger til Ukom

Tabellen under viser en oversikt over de ulike typer varsler som er registrert i våre systemer

Type varsler	2019 (01.05 til 31.12)	2020	2021	2022	2023	2024
Lovpålagte varsler	449	871	1225	1357	1353	1278
Varsler fra pasienter, brukere og pårørende via Helsenorge.no			27	474	834	741
Bekymringsmeldinger om alvorlige forhold via ukom.no	81	78	96	143	98	84
Sum	530	949	1348	1974	2285	2103

Tabellen viser at det skjedde en kraftig økning i varslene fra 2020 til 2022. Veksten flatet ut fra 2022 og har holdt seg på noenlunde samme nivå. Pasienter og pårørende kan melde via helsenorge.no. Ukom har i tillegg en egen sikker varslingskanal via nettsiden. Med unntak av 2022, ligger antall varsler på denne kanalen en gradvis økning av varsler vi mottar. Varsler fra pasienter og pårørende utgjorde i underkant av 40 prosent av alle varsler i 2024.

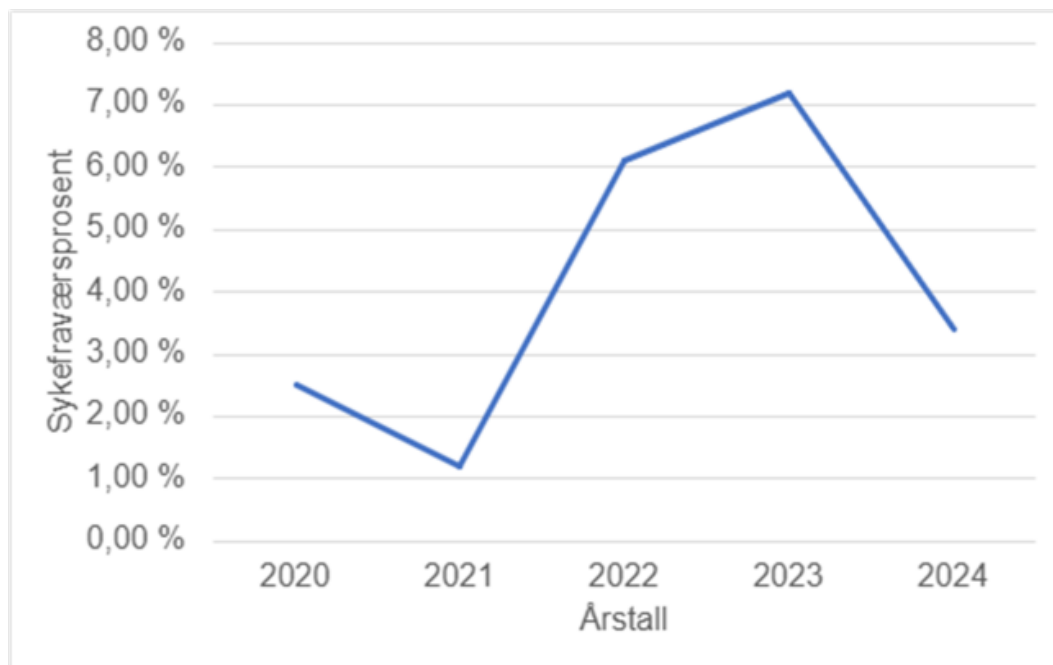
Organisasjonsutvikling

Personal

Det er 24 heltidsstillinger i Ukom per 31.12.2024. To ansatte sluttet i 2024 og to nye medarbeidere startet. Vi opplever god tilgang på høyt kvalifisert personell og tolker det som at Ukom blir opplevd som en spennende og attraktiv arbeidsplass.

En av våre deltidsansatte sluttet i 2024, og vi har nå fire medarbeidere i 20 prosentstillinger. De deltidsansatte er personer som har sin hovedarbeidsgiver i kliniske virksomheter utenfor Rogaland.

Sykefraværet viser en positiv utvikling, og var i 2024 på totalt 3,4 prosent. Noen få medarbeidere har hatt langtidsfravær som trekker opp fraværsprosenten. Dersom vi ser bort fra dette, er fraværet på 1,8 prosent. Det er ikke meldt om arbeidsrelatert sykefravær.

Utvikling sykefravær 2020 - 2024

Kompetansetiltak og metodeutvikling

Ukom har i samarbeid med sikkerhetsfaglige miljøer som Statens havarikommisjon, den engelske undersøkelseskommisjonen Health Services Safety Investigations Body (HSSIB) og sikkerhetsfaglige miljø ved Universitetet i Stavanger (UiS) utviklet et metodisk rammeverk for hvordan vi gjennomfører undersøkelser av alvorlige hendelser og forhold. Rammeverket representerer en helt ny tilnærming til læring av alvorlige hendelser og forhold i norsk helse- og omsorgstjeneste. Det beskriver hvordan vi følger med på aktuelle saker og tema, hvordan vi mottar

og behandler varsler og bekymringsmeldinger om alvorlige hendelser og forhold, hvordan vi beslutter å starte opp en undersøkelse, og hvordan vi gjennomfører undersøkelsene.

Det er alltid nyttig å møte andre sikkerhetsfaglige miljøer for læring og erfaringsutveksling. Her hos Statens havarikommisjon (SHK). F.v. Ronny Ruud, Åshild van der Veen (Ukom), Kåre Halvorsen, Hanne Løvereide Årstad (Ukom), William J. Bertheussen, Ida H Grøndahl og Stine Marit Moen (Ukom).

Gjennomføring av intervjuer er en sentral del av vår sikkerhetsfaglige metode. De grunnleggende prinsippene for dette er ivaretagelse og trygging av informanter, søkelys på systemnivå og rammebetingelser, fri forklaring, aktiv lytting og validering underveis. Vi har utviklet et rammeverk for jevnlig øving og simulering av intervjusituasjoner, som er gjennomført av alle undersøkelsesteam før gjennomføring av intervju i 2024.

Ukom tar ofte utgangspunkt i SEIPS (Systems Engineering Initiative for Patient Safety) for å designe undersøkelsene og intervjuguidene. SEIPS er et rammeverk for å kunne forstå strukturer, prosesser og utfall, og sammenhenger mellom disse særlig for helse- og omsorgsektoren. I 2024 har vi jobbet systematisk med å øke vår kompetanse i dette rammeverket. Alle medarbeidere i Ukom har gjennomført grunnleggende kurs i dette, og flere har deltatt på viderekommen opplæring i dette i regi av HSSIB.

Seniorrådgiver Astrid Aadland (f.v),
juridisk fagdirektør Hanne Løvereide
Årstad og assisterende direktør Åshild
Vistnes van der Veen deltok på det årlige
helseerettsskurset i regi av Juristenes
utdanningssenter (JUS) i Oslo.

I 2024 har Ukoms medarbeidere økt sin kompetanse i sikkerhetsfaglig undersøkelsesmetodikk, human factors og pasientsikkerhet gjennom deltakelse på kurs og seminarer, både nasjonalt og internasjonalt. Det er også gjennomført ulike individuelle, kompetansehevende tiltak, som videreutdanning og hospitering. Vi gjennomførte i 2024 obligatorisk fellesundervisning for alle ansatte to ganger per måned med bidrag fra eksterne innledere knyttet til relevante tema fra helse- og omsorgstjenestene eller andre bransjer Ukom kan lære av.

Ved nyansettelser blir det gjennomført en serie opplæringstiltak. Temaene i opplæringspakken er intervjumetodikk, datainnsamling, analyseverktøy og modeller, sikkerhetsteori, forbedringskunnskap, pasient - og brukerperspektiv og forvaltningskunnskap.

Digital utvikling (IT-prosjekter)

Ukom har moderne og effektiv IT-infrastruktur og IT-verktøy. Etter oppgraderinger og moderniseringer som ble gjort for to år siden har vi tatt i bruk verktøy som både ivaretar strenge krav til datasikkerhet, og som samtidig understøtter arbeidsprosessene på en effektiv måte.

Vi har god nytte av å være i NHNs M365 nettverk der vi får tips og ideer til hvordan vi kan videreutvikle løsningene våre og ta i bruk ny funksjonalitet. Dette gjør at vi stadig forbedrer og forenkler verktøykassen vår.

I likhet med resten av verden har også Ukom begynt å se på muligheter som ligger i bruk av kunstig intelligens (KI). Mulighetene for forenkling og effektivisering av deler av arbeidsprosessene er store, men det er avgjørende at vi ivaretar krav til sikkerhet. Fem av våre medarbeidere har deltatt på kurs i bruk av KI i regi av Universitetet i Stavanger. Disse utgjør en intern arbeidsgruppe som ser på både muligheter og begrensninger og Ukom vil i løpet av våren 2025 ha klare retningslinjer for bruk av KI i våre undersøkelser. All bruk av KI skjer også i tett samarbeid med NHN og i overensstemmelse med deres anbefalinger.

Det ble gjennomført en anbudsprosess for drift og leveranse av Content Management System (CMS) for nettsiden. Anbudsprosessen ble ledet og gjennomført av NHN, i tett samarbeid med en gruppe medarbeidere i Ukom. Prosessen førte til at det ble inngått ny kontrakt med ny leverandør.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Publisert 20. mars 2025   Sist oppdatert 20. mars 2025

Overordnet styring og kontroll

Ukom har en overordnet virksomhetsstrategi som legger føringer for den årlige virksomhetsplanen. De overordnede dokumentene beskriver mål og prioriteringer.

Ukoms arbeidsprosesser med tilhørende beskrivelser av retningslinjer og rutiner er lett tilgjengelig for alle ansatte i styringssystemet på Ukoms intranett.

Helse, miljø og sikkerhet - HMS

Ukom har et system for innmelding og håndtering av avvik som er lett tilgjengelig for de ansatte. Det er etablert rutiner for håndtering av interne avvik. Antall avviksmeldinger er lavt. Innmeldte avvik gjennomgås i arbeidsmiljøutvalget (AMU) for eventuell videre oppfølging.

AMU har også dette året fulgt opp medarbeiderundersøkelsen fra 2023. Vi hadde en personalsamling høsten 2024 hvor temaene ble fulgt opp. Erfaringen er at tiltakene som er iverksatt har hatt en positiv effekt på arbeidsmiljøet.

Forslaget om å oppheve Ukom-loven og sammenslåing av Ukom og Statens helsetilsyn har virket inn på arbeidsmiljøet. Vår strategi har vært åpenhet om prosess og involvering av medarbeidere i oppfølging av hørings svar og dialog med departement. Dette har bidratt til å trygge arbeidstakerne i prosessen.

Personvern og informasjonssikkerhet

Arbeidet med personvern og informasjonssikkerhet gjenspeiles i Ukoms styringssystem. Sikring av gode rutiner for personvern pågår som et kontinuerlig arbeid i alle prosesser. Ukom startet et internt prosjekt for bruk av kunstig intelligens (KI) i våre arbeidsprosesser. Personvern og informasjonssikkerhet er viktige tema når vi vurderer mulighetene for å ta i bruk ulike verktøy for KI. Dette arbeidet videreføres til 2025.

Personvernombud

Personvernombudet har en aktiv rolle for å ivareta personvern i alle våre prosesser. Personvernombudet deltar i interne prosesser knyttet til bruk av kunstig intelligens (KI).

Økonomi

Forbruket i 2024 ble 1,4 millioner kroner lavere enn tildelt budsjett. Underforbruket skyldes både vakant stilling og sykelønnsrefusjoner.

tall i hele 1000	2024
Bevilgning iht. saldert budsjett for 2024	44 226
Overført fra 2023	536
Reduksjon RNB	- 50
Sum bevilgning	44 712
Lønnsutgifter	33 677
Andre driftsutgifter	9 628
Mindreforbruk	1 407

Ukom bruker i svært liten grad eksterne konsulenter. I den grad det er aktuelt handler det om kjøp av IT-utvikling som ikke blir levert fra Norsk Helsenett (NHN). Vi bruker i disse tilfellene avtaler som NHN har inngått. Ut fra regnskapet har Ukom brukt 1,6 millioner kroner til eksterne konsulenter i 2024. Halvparten av beløpet er nedbetaling til Norsk Helsenett i forbindelse med utvikling av Helsepost. 400 000 kroner er utvikling av internettløsning.

Det er ikke brukt midler på kjøp av kommunikasjonsrådgivningstjenester, men det er kjøpt eksterne tjenester til produksjon av webinarer for 250 000 kroner.

Kontordrift

I løpet av fem års drift mener vi at vi har fått etablert den daglige driften på en god måte. Samarbeidet med Norsk Helsenett om kjøp av IT-, arkiv- og anskaffelsestjenester fungerer bra, og betyr at vi som en relativt liten etat har mulighet til å ha stabile støttetjenester av høy kvalitet. Det gjør også at vi kan drifte kontoret på en effektiv og fleksibel måte.

Lokalene er godt tilpasset arbeidet vi skal utføre. Administrative møter gjennomføres i stor grad gjennom videomøter. Innhenting av informasjon gjøres i stor grad gjennom fysiske intervjuer der vi reiser ut til virksomheter, pasienter og pårørende.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Publisert 20. mars 2025   Sist oppdatert 20. mars 2025

Ukom rundet i 2024 fem år som operativ virksomhet. Dermed har vi også gått over fra en etableringsfase til å være i stabil drift. Infrastruktur er på plass, kompetanse og metodeverk er bygget og rollen er formet i tråd med det samfunnsoppdraget som Ukom-loven beskriver. I stor grad er hovedpunktene i Ukoms virksomhetsstrategi for de første fem år oppfylt.

Ved nyttårsskiftet er regjeringens forslag om oppheving av Ukom-loven ute på høring. Denne høringen vil kunne gi oss viktige tilbakemeldinger på om vårt arbeid så langt har innfridd forventninger. Samtidig vil høringen gi viktige synspunkter på regjeringens forslag om å avvikle Ukom som en uavhengig undersøkelseskommisjon.

Ved inngangen til 2025 befinner Ukom seg i et slags vakuum. Regjeringens forslag har skapt usikkerhet om samfunnsoppdraget vil bli videreført som i dag. Dette påvirker i stor grad framtidsutsikter, strategiske prosesser og arbeidsmiljø i Ukom ved inngangen til et nytt år.

Hovedprioritet for organisasjonen er å holde fast ved det oppdraget som vi har og videreføre det undersøkelsesarbeidet vi er i gang med. Ambisjonen er å gjennomføre 2025 som et mest mulig normalt driftsår. Så håper vi at de politiske beslutningene rundt Ukoms videre eksistens vil treffes så tidlig som mulig i det nye året.

Planen for Ukom og direktør Pål Iden er å gjennomføre 2025 som et mest mulig vanlig driftsår.

I den strategiske planleggingen for 2025 må vi ta høyde for to scenarier:

Scenarie A: Ukom-loven oppheves og Ukom avvikles som en uavhengig undersøkelseskommisjon. Departementet vil da gjennomføre en virksomhetsoverdragelsesprosess, der arbeidsplassene i Stavanger, trolig fra årsskiftet 2025-26, overføres til Statens Helsetilsyn. Denne prosessen vil involvere og i stor grad påvirke Ukom andre halvår 2025.

Scenarie B: Ukom blir videreført som en uavhengig undersøkelseskommisjon.

Vi forsøker å skjerme den daglige driften, men mye av den strategiske planleggingen og organisatoriske videreutviklingen er satt på vent. Ukom har langt fra tatt ut hele sitt potensial. Kompetanseutvikling, metodebygging og rolleutforming krever kontinuerlig innsats i en nyetablert kompetanseorganisasjon. Dersom en videreføring blir utfallet, er det på høy tid å starte prosessen med en revisjon av Ukoms virksomhetsstrategi.

I stadig større grad ser vi behovet for å beskrive Ukoms rolle i samspill med andre aktører i et samlet nasjonalt sikkerhetssystem og et aktørkart bør tegnes i et tett samarbeid med departement og andre nasjonale myndigheter.

Oppsummert blir 2025 et helt avgjørende år for Ukom. Løpende drift med undersøkelser og formidlingsarbeid vil fortsatt ha høyeste prioritet. Samtidig skal det fattes en politisk beslutning rundt

Ukoms framtid. Uansett hvor denne beslutningen lander, vil den kreve et videre strategisk arbeid på nasjonalt nivå.

6 Årsregnskap

Publisert 20. mars 2025   Sist oppdatert 20. mars 2025

Ledelseskommentar årsregnskapet 2024

Formål

[Lov om Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten](#) ble vedtatt i Stortinget 1. juni 2017. Formell oppstart av Ukom var 2. mai 2019.

Ukom er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Ukoms oppgaver følger av § 5 i Lov om Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten:

- Undersøkelseskomisjonen skal undersøke alvorlige hendelser og andre alvorlige forhold for å bedre pasient- og brukersikkerheten i helse- og omsorgstjenesten. Hensikten med undersøkelsene er å utrede hendelsesforløp, årsaksfaktorer og årsakssammenhenger for å bidra til læring og forebygging av alvorlige hendelser.
- Undersøkelseskomisjonen skal ikke ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar.
- Undersøkelseskomisjonen avgjør selv hvilke alvorlige hendelser eller alvorlige forhold som skal undersøkes, tidspunktet for og omfanget av undersøkelsen samt hvordan den skal gjennomføres.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet. Regnskapet gir et dekkende bilde av de disponible bevilgningene og de regnskapsførte utgiftene til Ukom.

Vurderinger av vesentlige forhold

Samlet disponibel ramme i 2024 var på 44 712 mill. kroner. Av dette var 536 000 kroner overført bevilgning fra 2023. Totalt for året hadde Ukom et underforbruk på 1 406 918 kroner.

Artskontorapporteringen viser at totale utgifter til drift og investeringer utgjorde 43 305 082 kroner. Totale utgifter til lønn og sosiale utgifter var på 34 235 688 kroner. Total lønnsandel var dermed på 79 prosent.

Kjøp av eksterne tjenester utgjør 4 443 292 kroner. I all hovedsak er dette betaling for tjenester utført av Norsk helsenett (NHN) i form av løpende driftsoppgaver og prosjektarbeid. Ca. 900 000 av dette er i tillegg sluttvederlag for investering i Helsepost som ble forskuttet av NHN.

Ukom omfattes av nettoføringsordningen for merverdiavgift i staten som innebærer at mva. ikke belastes virksomhetens kapittel, men belastes felleskapittel 1633 i statsregnskapet. For 2024 har Ukom belastet kapittel 1633 med 1 382 438 kroner.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DFØ. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Revisjonsberetningen skal være foreligge innen 1. mai 2025.

Pål Iden

direktør, Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten

Bevilgningsrapportering med noter

Fullstendig bevilgningsrapportering med noter i eget pdf-dokument.

[Bevilgningsrapportering med noter](#) (pdf)

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924

ISBN 978-82-8465-040-1

ukom.no

Riksrevisjonen

STATENS UNDERSØKELSESKOMMISJON FOR
HELSE- OG OMSORGSTJENESTEN
Org. Nr.: 921018924

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2024. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, virksomhetsregnskap og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 40 321 704 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet. Oppstilling av virksomhetsregnskapet viser driftsinntekter på 44 866 649 kroner og driftskostnader på 44 866 647 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav,
- gir oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2024 og kapitalposter per 31. desember 2024, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, og
- gir oppstilling av virksomhetsregnskapet et dekkende bilde av virksomhetens resultater for 2024 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2024, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskommentarer (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av internkontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på bevilgningsreglementet, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på bevilgningsreglementet.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer det overordnede departementet om funn og svakheter.

Oslo, 28. april 2025

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Ola Høllum
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.